

04.01.00 Valsts pensiju speciālais budžets

Publicēts: 05.03.2021.

Apakšprogrammas mērķis:

kompensēt sociāli apdrošinātām personām ienākumu zaudējumu, iestājoties pensionēšanās vecumam un aizejot pensijā, zaudējot apgādnieku.

Galvenās aktivitātes:

nodrošināt 2020. gada oktobrī veiktās pensiju un piemaksas pie vecuma pensijas apmēra par vienu apdrošināšanas stāža gadu, kas uzkrāts līdz 1995. gada 31. decembrim, indeksācijas izmaksas 2021. gadā, kā arī pensiju, tai skaitā piemaksas pie vecuma pensijas, indeksāciju 2021. gada oktobrī, ja indeksācijas koeficients pārsniegs skaitli "1";

nodrošināt no personas apdrošināšanas iemaksu algas, vecuma un apdrošināšanas stāža atkarīgu vecuma pensiju izmaksas (pensijas apmērs 411,28 *euro* vidēji mēnesī), tai skaitā:

piemaksu, kas laika periodā no 2006. gada 1. janvāra līdz 2011. gada 31. decembrim piešķirta pie vecuma pensijas par apdrošināšanas stāžu, kas uzkrāts līdz 1995. gada 31. decembrim (piemaksas apmērs 41,43 *euro* vidēji mēnesī). Ar 2012. gada 1. janvāri piemaksas piešķiršana ir pārtraukta, tomēr, piešķirot invaliditātes pensijas vietā vecuma pensiju, piemaksa, kas līdz 2012. gadam bija piešķirta pie invaliditātes pensijas, uz invaliditātes laiku tiek saglabāta. Sākot ar 2014. gadu piemaksas pie vecuma pensijas tiek finansētas no valsts pamatbudžeta, valsts pensiju speciālajā budžetā saņemot dotāciju no valsts pamatbudžeta;

minimālās vecuma pensijas palielināšanu (ar 2021. gada 1. janvāri minimālās vecuma pensijas apmērs tiek noteikts ne mazāks kā 149,60 *euro* mēnesī, personām ar invaliditāti kopš bērnības – 179,30 *euro* mēnesī).

Sākot ar 2014. gada 1. janvāri, tiek paaugstināts gan vispārējais, gan priekšlaicīgās pensionēšanās vecums – par 3 mēnešiem ik gadu – līdz 2025. gada 1. janvāri vispārējais pensionēšanās vecums būs 65 gadi, bet priekšlaicīgās – 63 gadj kā arī minimālais apdrošināšanas stāžs tiesību iegūšanai uz vecuma pensiju – no 10 uz 15 gadiem. 2021. gadā pensionēšanās vecums ir 64 gadi, priekšlaicīgai pensionēšanai – 62 gadi;

nodrošināt no personas apdrošināšanas iemaksu algas, vecuma, apdrošināšanas stāža un apgādājamo skaita atkarīgu pensiju apgādnieka zaudējuma gadījumā izmaksas (pensijas apmērs 246,35 *euro* vidēji mēnesī), tai skaitā ar 2021. gada 1. janvāri nodrošinot minimālās pensijas apgādnieka zaudējuma gadījumā izmaksas bērniem līdz 7 gadu vecumam 136 *euro* mēnesī un bērniem no 7 gadu vecuma 163 *euro* mēnesī;

nodrošināt no personas apdrošināšanas iemaksu algas un apdrošināšanas stāža atkarīgu izdienas pensiju izmaksas (pensijas apmērs 491,88 *euro* vidēji mēnesī);

nodrošināt apbedīšanas pabalstu pensijas saņēmēja nāves gadījumā izmaksas (pabalsta apmērs tiek noteikts mirušā pensijas saņēmēja divu mēnešu pensijas, ieskaitot pie tās piešķirto piemaksu par apdrošināšanas stāžu, kas uzkrāts līdz 1995. gada 31. decembrim, apmērā (pabalsta apmērs 713,31 *euro* vidēji mēnesī)), tai skaitā ar 2021. gada 1. janvāri nodrošinot apbedīšanas pabalsta izmaksas minimālās vecuma pensijas saņēmēja nāves gadījumā ne mazākas kā 299,20 *euro* un minimālās vecuma pensijas saņēmēja (personas ar invaliditāti kopš bērnības) nāves gadījumā – 358,60 *euro*;

nodrošināt pensijas saņēmēja nāves gadījumā pārdzīvojušajam laulātajam, kas arī ir pensijas saņēmējs, 12 mēnešus pabalstu 50 procentu apmērā no mirušā laulātā pensijas, ieskaitot pie tās piešķirto piemaksu par apdrošināšanas stāžu, kas uzkrāts līdz 1995. gada 31. decembrim (pabalsta apmērs 206,40 *euro* vidēji mēnesī), tai skaitā ar 2021. gada 1. janvāri nodrošinot pabalsta

izmaksas minimālās vecuma pensijas saņēmēja nāves gadījumā pārdzīvojušajam laulātajam ne mazākas kā 74,80 *euro* mēnesī un minimālās vecuma pensijas saņēmēja (personas ar invaliditāti kopš bērnības) nāves gadījumā pārdzīvojušajam laulātajam ne mazākas kā 89,65 *euro* mēnesī;

nodrošināt Augstākās Padomes deputātu pensiju izmaksas (pensijas apmērs tiek noteikts 80% apmērā no Saeimas deputāta mēnešalgas (pensijas apmērs 2 370,40 *euro* vidēji mēnesī));

nodrošināt kaitējuma atlīdzību Černobiļas AES avārijas rezultātā cietušajām personām izmaksas – atlīdzības apmērs atkarīgs no iepriekšējā kalendāra gada vidējās apdrošināšanas iemaksu algas valstī un dalībniekam noteiktā darbspēju zaudējuma pakāpes (procentos), (atlīdzības apmērs 400,17 *euro* vidēji mēnesī);

nodrošināt ES pensiju shēmas dalībnieka Latvijas valsts obligātajā pensiju apdrošināšanas sistēmā uzkrātā pensijas kapitāla un obligāto iemaksu nodošanu ES pensiju shēmai;

nodrošināt transferta pārskaitījumu uz VSAA speciālo budžetu valsts pensiju speciālā budžeta administrēšanai.

Apakšprogrammas izpildītājs: VSAA.

Darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji no 2019. līdz 2023. gadam

	2	2	2	2	2
	0	0	0	0	0
	1	2	2	2	2
	9	0	1	2	3

	g	g	g	g	g
	a	a	a	a	a
	d	d	d	d	d
	s	a	a	a	a
	(i		p	p	p
	z		l	r	r
	p	p	ā	o	o
	il	l	n	g	g
	d	ā	s	n	n
	e	n		o	o
)	s		z	z
				e	e
Noteiktām iedzīvotāju grupām, pārtraucot aktīvās darba gaitas vai zaudējot apgādnieku, nodrošināta ienākumu kompensācija (saņēmēju skaits (vidēji mēnesī))					
Vecuma pensija					
444 571					
440 428					
439 908					
438 449					
437 241					

2	2	2	2	2
0	0	0	0	0
1	2	2	2	2
9	0	1	2	3
.
g	g	g	g	g
a	a	a	a	a
d	d	d	d	d
s	a	a	a	a
(i		p	p	p
z		l	r	r
p	p	ā	o	o
il	l	n	g	g
d	ā	s	n	n
e	n		o	o
)	s		z	z
			e	e

Pensija apgādnieka zaudējuma gadījumā

14 838

15 039

14 507

14 358

14 212

Apbedīšanas pabalsts

1 928

2 000

2 000

2 000

2 000

2	2	2	2	2
0	0	0	0	0
1	2	2	2	2
9	0	1	2	3
.
g	g	g	g	g
a	a	a	a	a
d	d	d	d	d
s	a	a	a	a
(i		p	p	p
z		l	r	r
p	p	ā	o	o
il	l	n	g	g
d	ā	s	n	n
e	n		o	o
)	s		z	z
			e	e

Pabalsts pensijas saņēmēja nāves gadījumā pārdzīvojušajam laulātajam

3 007

6 000

6 000

6 000

6 000

Izdienas pensija

2 187

2 068

1 859

1 716

1 584

2	2	2	2	2
0	0	0	0	0
1	2	2	2	2
9	0	1	2	3
.
g	g	g	g	g
a	a	a	a	a
d	d	d	d	d
s	a	a	a	a
(i		p	p	p
z		l	r	r
p	p	ā	o	o
il	l	n	g	g
d	ā	s	n	n
e	n		o	o
)	s		z	z
			e	e

Augstākās Padomes deputāta pensija

96

110

110

110

110

Pensija saskaņā ar speciāliem lēmumiem¹

23

24

-

-

-

	2 0 1 9 . g a d s (i z p il d e)	2 0 2 0 . g a d a p p l ā n s	2 0 2 1 . g a d a p l ā n s	2 0 2 2 . g a d a p p r o n o z e	2 0 2 3 . g a d a p r o n o z e
Kaitējuma atlīdzība Černobiļas AES avārijas rezultātā cietušajām personām					
32					
33					
33					
33					
33					

Piezīmes.

¹ Turpmāk pensijas saskaņā ar speciāliem lēmumiem apmērs tiek iekļauts invaliditātes pensijas un pensijas apgādnieka zaudējuma gadījumā apmērā.

Finansiālie rādītāji no 2019. līdz 2023. gadam

2	2	2	2	2
0	0	0	0	0
1	2	2	2	2
9	0	1	2	3
.
g	g	g	g	g
a	a	a	a	a
d	d	d	d	d
s	a	a	a	a
(i		p	p	p
z		l	l	l
p	p	ā	ā	ā
il	l	n	n	n
d	ā	s	s	s
e	n			
)	s			

Kopējie ieņēmumi, *euro*

2 292 008 667

2 436 953 441

2 315 669 668

2 439 141 649

2 551 361 692

Kopējie izdevumi, *euro*

2 022 691 747

2 205 322 532

2 275 012 306

2 320 031 399

2 448 745 606

2	2	2	2	2
0	0	0	0	0
1	2	2	2	2
9	0	1	2	3
.
g	g	g	g	g
a	a	a	a	a
d	d	d	d	d
s	a	a	a	a
(i		p	p	p
z		l	l	l
p	p	ā	ā	ā
il	l	n	n	n
d	ā	s	s	s
e	n			
)	s			

Kopējo izdevumu izmaiņas, *euro* (+/-) pret iepriekšējo gadu

×

182 630 785

69 689 774

45 019 093

128 714 207

Kopējie izdevumi, % (+/-) pret iepriekšējo gadu

×

9,0

3,2

2,0

5,5

2	2	2	2	2
0	0	0	0	0
1	2	2	2	2
9	0	1	2	3
.
g	g	g	g	g
a	a	a	a	a
d	d	d	d	d
s	a	a	a	a
(i		p	p	p
z		l	l	l
p	p	ā	ā	ā
il	l	n	n	n
d	ā	s	s	s
e	n			
)	s			

Finansiālā bilance, *euro*

269 316 920

231 630 909

40 657 362

119 110 250

102 616 086

Naudas līdzekļi

-269 316 920

-231 630 909

-40 657 362

-119 110 250

-102 616 086

	2 0 1 9 . g a d s (i z p il d e)	2 0 2 0 . g a d a p l ā n s	2 0 2 1 . g a d a p l ā n s	2 0 2 2 . g a d a p l ā n s	2 0 2 3 . g a d a p l ā n s
--	--	--	--	--	--

Valsts speciālā budžeta naudas līdzekļu atlikumu izmaiņas (palielinājums (-) vai samazinājums (+))

-269 316 920

-231 630 909

-40 657 362

-119 110 250

-102 616 086

Izmaiņas izdevumos, salīdzinot 2021. gada plānu ar 2020. gada plānu(eiro)

Pasākums	S a m a z i n ā j u m s	P a l i e l i n ā j u m s	Iz m a i ņ a s
----------	--	---	----------------------------------

Pasākums	S a m a z i n ā j u m s	P a l i e l i n ā j u m s	Iz m a i ņ a s
Izdevumi - kopā			
5 422 082			
75 111 856			
69 689 774			
<i>t. sk.:</i>			
<u>Prioritāri pasākumi</u>			
-			
27 404 270			
27 404 270			

Pasākums	S a m a z i n ā j u m s	P a l i e l i n ā j u m s	I z m a i ņ a s
<p><i>Prioritārā pasākuma "Atbalsts minimālo ienākumu palielināšanai" īstenošana (MK 22.09.2020. sēdes prot. Nr.55 38.§ 3.punkts), saņemot transferta pārskaitījumu no LM pamatbudžeta programmas 04.00.00 "Valsts atbalsts sociālajai apdrošināšanai", tai skaitā:</i></p> <p><i>1. apakšpasākuma "Minimālo pensiju paaugstināšana" īstenošana 22 508 641 euro apmērā, tai skaitā:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>- minimālās vecuma pensijas izmaksām 22 053 964 euro apmērā, nodrošinot 31 373 minimālās vecuma pensijas saņēmējiem vidēji mēnesī pensijas vidējā apmēra (bez piemaksas) mēnesī palielināšanos par 58,58 euro (no 114,53 euro līdz 173,11 euro);</i> <i>- apbedīšanas pabalsta minimālās vecuma pensijas saņēmēja nāves gadījumā izmaksām 304 244 euro apmērā, nodrošinot 227 pabalsta saņēmējiem vidēji mēnesī pabalsta vidējā apmēra (bez piemaksas) mēnesī palielināšanos par 111,69 euro (no 219,25 euro līdz 330,94 euro);</i> <i>- pabalsta minimālās vecuma pensijas saņēmēja nāves gadījumā pārdzīvojušam laulātajam izmaksām 150 433 euro apmērā, nodrošinot 428 pabalsta saņēmējiem vidēji mēnesī pabalsta vidējā apmēra (bez piemaksas) mēnesī palielināšanos par 29,29 euro (57,27 euro līdz 86,56 euro);</i> <p><i>2. apakšpasākuma "Atbalsts bērniem apgādnieka nāves gadījumā" īstenošana 4 895 629 euro apmērā minimālās pensijas apgādnieka zaudējuma gadījumā izmaksām 4 895 629 euro apmērā, nodrošinot 12 615 pensijas saņēmējiem vidēji mēnesī pensijas vidējā apmēra mēnesī palielināšanos par 32,34 euro (no 129,14 euro līdz 161,48 euro).</i></p>			
-			
27 404 270			
27 404 270			
<u>Citas izmaiņas</u>			
5 422 082			
47 707 586			
42 285 504			

Pasākums	S a m a z i n ā j u m s	P a l i e l i n ā j u m s	I z m a i ņ a s
<i>1. Sociālā rakstura maksājumi un kompensācijas</i>			
5 172 971			
46 360 235			
41 187 264			
<p><i>1.1. Vecuma pensija, t.sk.:</i></p> <p><i>- palielinājums izmaksām saistībā ar vecuma pensijas vidējā apmēra mēnesī prognozēto palielināšanos par 8,25 euro (no 398,85 euro līdz 407,10 euro), tai skaitā samazinājums vecuma pensijas izmaksām saistībā ar vecuma pensijas vidējā apmēra mēnesī prognozēto samazināšanos atbilstoši MK 22.09.2020. sēdes prot. Nr.55 38.§ 36.punktam (12 370 251 euro). Plānoti izdevumi 2020. gada pensiju indeksācijai 2021. gadā 77 599 771 euro apmērā, tai skaitā izdevumi piemaksu pie vecuma pensijas par vienu apdrošināšanas stāža gadu, kas uzkrāts līdz 1995. gada 31. decembrim, indeksācijai 4 925 368 euro apmērā;</i></p> <p><i>-samazinājums izmaksām saistībā ar pensijas saņēmēju skaita prognozēto samazināšanos par 520 personām vidēji mēnesī (no 440 428 personām līdz 439 908 personām).</i></p>			
2 540 290			
43 611 887			
41 071 597			

Pasākums	S a m a z i n ā j u m s	P a l i e l i n ā j u m s	I z m a i ņ a s
<p><i>1.2. Pensija apgādnieka zaudējuma gadījumā, t.sk.:</i></p> <p>- palielinājums izmaksām saistībā ar pensijas vidējā apmēra mēnesī prognozēto palielināšanos par 6,75 euro (no 211,48 euro līdz 218,23 euro). Plānoti izdevumi 2020. gada pensiju indeksācijai 2021. gadā 1 105 433 euro apmērā;</p> <p>- samazinājums izmaksām saistībā ar pensijas saņēmēju skaita prognozēto samazināšanos par 532 personām vidēji mēnesī (no 15 039 personām līdz 14 507 personām).</p>	1 393 171	1 218 636	-174 535
<p><i>1.3. Samazinājums pensijas saskaņā ar speciāliem lēmumiem izmaksām, jo turpmāk netiek plānotas pensijas izmaksas, ņemot vērā, ka pensijas saskaņā ar speciāliem lēmumiem apmērs tiek iekļauts invaliditātes pensijas un pensijas apgādnieka zaudējuma gadījumā apmērā</i></p>	1 894	-	-1 894
<p><i>1.4. Izdienas pensija, t.sk.:</i></p> <p>- palielinājums izmaksām saistībā ar pensijas vidējā apmēra mēnesī prognozēto palielināšanos par 13,91 euro (no 477,97 euro līdz 491,88 euro). Plānoti izdevumi 2020. gada pensiju indeksācijai 2021. gadā 250 296 euro apmērā;</p> <p>- samazinājums izmaksām saistībā ar pensijas saņēmēju skaita prognozēto samazināšanos par 209 personām vidēji mēnesī (no 2 068 personām līdz 1 859 personām).</p>	1 233 630	345 103	-888 527

Pasākums	S a m a z i n ā j u m s	P a l i e l i n ā j u m s	I z m a i ņ a s
<p><i>1.5. Palielinājums apbedīšanas pabalsta izmaksām saistībā ar pabalsta vidējā apmēra mēnesī prognozēto palielināšanos par 26,23 euro (no 674,41 euro līdz 700,64 euro). Plānoti izdevumi 2020. gada pensiju indeksācijai 2021. gadā 539 520 euro apmērā.</i></p>			
-			
629 464			
629 464			
<p><i>1.6. Palielinājums kaitējuma atlīdzības Černobiļas AES avārijas rezultātā cietušajām personām saistībā ar atlīdzības vidējā apmēra mēnesī prognozēto palielināšanos par 74,30 euro (no 325,87 euro līdz 400,17 euro)</i></p>			
-			
29 422			
29 422			
<p><i>1.7. Palielinājums pabalsta pensijas saņēmēja nāves gadījumā pārdzīvojušam laulātajam izmaksām saistībā ar pabalsta vidējā apmēra mēnesī prognozēto palielināšanos par 7,30 euro (no 197,01 euro līdz 204,31 euro). Plānoti izdevumi 2020. gada pensiju indeksācijai 2021. gadā 475 920 euro apmērā.</i></p>			
-			
525 723			
525 723			
<p><i>1.8. Samazinājums pārmaksāto VSAOI atmaksām saistībā ar valsts pensiju speciālā budžeta īpatsvara samazināšanos no 71,87% līdz 70,82%</i></p>			
3 986			
-			
-3 986			

Pasākums	S a m a z i n ā j u m s	P a l i e l i n ā j u m s	I z m a i ņ a s
2. Valsts budžeta transferti no valsts speciālā budžeta uz valsts speciālo budžetu			
249 111			
1 347 351			
1 098 240			
<p><i>Valsts budžeta transferti no valsts pensiju speciālā budžeta uz VSAA speciālo budžetu, t.sk.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - palielinājums saistībā ar: - kopējās atskaitījumu summas palielināšanos (21 839 euro); - prioritārā pasākuma "Ārstniecības personu darba samaksas pieauguma nodrošināšana" īstenošanu (7 452 euro) atbilstoši MK 22.09.2020. sēdes prot. Nr.55 38.§ 3.punktam; - pasākuma "Kvalitātes paaugstināšana nozares iestādēs klientiem sniegto pakalpojumu nodrošināšanai" īstenošanu (919 554 euro) atbilstoši MK 22.09.2020. sēdes prot. Nr.55 38.§ 22.2.apakšpunktam; - VSAA informācijas sistēmas (SAIS) pielāgošanu, lai nodrošinātu 11.12.2020. izsludinātajā likumā "Grozījumi likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu"" un likumā "Grozījumi Solidaritātes nodokļa likumā" paredzētā pasākuma īstenošanu – VSAOI minimālā objekta ieviešanu (398 506 euro); - samazinājums saistībā ar valsts pensiju speciālā budžeta īpatsvara samazināšanos no 71,87% līdz 70,82% (208 114 euro) un saskaņā ar MK 22.09.2020. sēdes prot. Nr.55 38.§ 2. un 40.punktu (atbilstoši informatīvā ziņojuma 3.pielikumam), (40 997 euro). 			
249 111			
1 347 351			
1 098 240			

Pasākums	2 0 2 1 · g a d a p l ā n s
Finansēšana – kopā	- 4 0 6 5 7 3 6 2
<i>t. sk.:</i>	
<u>Naudas līdzekļi</u>	- 4 0 6 5 7 3 6 2
<i>Valsts speciālā budžeta naudas līdzekļu atlikumu izmaiņas (palielinājums (-) vai samazinājums (+))</i>	- 4 0 6 5 7 3 6 2

